

Sygn. akt I ACa 1207/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Ewa Tkocz
Sędziowie :	SA Piotr Wójtowicz SO del. Lucyna Morys-Magiera (spr.)
Protokolant :	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko A. T.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 12 września 2016 r., sygn. akt I C 311/16

oddala apelację.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera	SSA Ewa Tkocz	SSA Piotr Wójtowicz
-------------------------------	---------------	---------------------

Sygn. akt I A Ca 1207/16

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. w G. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. T. kwoty 87.005,82 (...) z odsetkami od kwoty (...) w wysokości 10,98% w stosunku rocznym oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że strony łączyła zawarta w dniu 23 września 2005r. umowa kredytu, na podstawie której udzielono pozwanemu kredytu w wysokości 242.880zł, indeksowanego kursem (...). W dniu 22 lipca 2008r. zwiększono kwotę kredytu o 15.000zł. Pozwany nie wywiązywał

się z warunków umowy kredytu, wobec czego powód wypowiedział umowę oświadczeniem z dnia 5 października 2015r. Pozwany nie zwrócił powodowi kapitału kredytu oraz odsetek umownych i karnych, wraz z opłatami i prowizją.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, przyznając, że wspomnianą zawarł umowę kredytu, która została wypowiedziana. Potwierdził wysokość salda zadłużenia wskazanego w pozwie. Zakwestionował jednak walutę, w której określono żądanie pozwu, podając, że winien był spłacać zadłużenie w (...).

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 września 2016r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy uznał stan faktyczny za bezsporny. Oparł się przy tym o złożone do akt sprawy dokumenty, wymienione szczegółowo w uzasadnieniu kwestionowanego orzeczenia i wskazał, że wysokość zadłużenia pozwanego wobec powoda z tytułu łączącej strony umowy kredytu z dnia 23 września 2005r. na dzień 5 kwietnia 2016r wynosiła 87.005,82(...). Składały się na nią: kapitał – 82.881,16 (...), odsetki umowne – 529,07 (...), odsetki karne – 3.518,61 (...)opłaty i prowizje – 76,98 (...). Zgodnie z postanowieniami umowy, udzielono pozwanemu kredytu w kwocie 242.880zł, indeksowanego kursem (...). W dniu wypłaty kredytu saldo wyrażono w walucie, do której indeksowany był kredyt. Spłata kredytu miała nastąpić w 360 równych miesięcznych ratach, na zasadach określonych w § (...)umowy. W jej § (...) postanowiono, że wypłata kredytu nastąpi w (...), przy czym wysokość wypłaconej kwoty zostanie ustalona na podstawie indeksacji do waluty (...), zaś w § (...) - że spłata kredytu nastąpi w ratach w (...). Rozliczenie wpłat miało następować poprzez odniesienie do waluty, do której kredyt indeksowano. Nie podjęto odrębnych postanowień umownych co do waluty spłaty zobowiązania w wypadku wypowiedzenia kredytu (§ (...)). Aneksem do umowy z dnia 22 lipca 2008r podwyższono kredyt o 15.000zł. W dniu 5 października 2015r. powód wypowiedział pozwanemu umowę; pisemne oświadczenie zawierające wypowiedzenie, doręczono pozwanemu w dniu 9 października 2015r,

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż wobec stwierdzonych okoliczności sprawy, jego zdaniem brak było podstaw do wydania nakazu zapłaty. Powód na wezwanie do uzasadnienia przyczyny wskazania żądania w walucie (...) powołał się bowiem jedynie na § (...) umowy kredytu, zgodnie z którym saldo należności miało być wyrażone w (...) oraz na przepis art. 69 ust 2 pkt 4a ustawy prawo bankowe.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska powoda, zgodnie z którym żądanie zawarte w pozwie, określone w (...), może być skuteczne. Podniósł, że wprawdzie umowa kredytu w § (...) wskazywała, że saldo kredytu w dniu wypłaty będzie określone w (...), przy czym miało być przeliczone na (...) i w tej walucie kredyt wypłacono, jednakże (...) był walutą służącą jedynie do indeksacji, czyli właśnie do wyrażenia salda kredytu, a także ustalania wysokości rat kredytu. Kredyt natomiast wypłacono w walucie (...), a nadto w umowie ustalono, że w tej walucie ((...)), kredyt będzie spłacany. Wskazał Sąd pierwszej instancji na zapis § (...) ust (...) umowy, w którym przewidziano, że kredyt będzie spłacany w ratach w (...). Uznał, że skoro w § (...) umowy nie wskazano innej waluty spłaty kredytu, to także po wypowiedzeniu umowy waluta zapłaty zobowiązania nie uległa zmianie, a więc był ją (...).

Zaznaczył Sąd Okręgowy, że powoływana przez powoda norma art. 69 ust. 2 pkt 4a ustawy - prawo bankowe wskazuje jedynie, jakie regulacje powinna zawierać umowa kredytu w wypadku kredytu indeksowanego lub denominowanego i że umowa stron je spełniała.

Przytoczył nadto przepis art. 354 § 1 kc, zgodnie z którym dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią. Zważył, że w umowie kredytu z 23 września 2005r. ustalono jednoznacznie, że spłata zobowiązania nastąpi w walucie (...), natomiast w oparciu o regulację art. 358 kc w wypadku zwłoki dłużnika wierzycielowi służy prawo wyboru kursu, po jakim będzie przeliczana wartość waluty obcej w wypadku wyboru przez dłużnika waluty krajowej albo w wypadku , gdy umowa stron przyzna mu uprawnienie do wyboru waluty.

W niniejszej sprawie, co podnoszono w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, umowa stron określiła jednoznacznie walutę spłaty kredytu ((...)), ustawa prawo bankowe zaś przyznała pozwanemu możliwość wyboru waluty (...), do której był indeksowany kredyt, jednakże pozwany wyboru tego nie dokonał. Konsekwentnie uznawał, iż jego zobowiązanie winno być realizowane w (...).

Z powyższych względów oddalono powództwo, ponieważ powód określił nieprawidłowo walutę, w której wyraził żądanie pozwu, na podstawie §(...) ust (...) i § (...) ust (...) umowy kredytu z dnia 23 września 2005r. i art. 354 § 1 kc.

Apelację od tego wyroku w całości wniósł powód.

Zarzucał błąd w ustaleniach faktycznych poprzez oparcie rozstrzygnięcia o postanowienia zawarte w § (...) ust. (...) umowy, dotyczące spłaty kredytu w (...), które utraciły moc w wyniku wypowiedzenia umowy, a z pominięciem zapisów, z których wynika iż wysokość kredytu została określona w (...). Skarżący przyznał, iż pozwanemu udzielono kredytu wyrażonego w (...), lecz jego zdaniem przeliczanie jego wartości wedle kursu (...) skutkowało winno uznaniem, że kwota wyrażona w tej walucie ostatecznie określa sumę udzielonego kredytu. Apelujący wywodził, iż zgodnie z treścią oświadczenia pozwanego o poddaniu się egzekucji co do świadczeń wynikających z umowy z 23 września 2005r., w przypadku wystawienia przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego, kwota zadłużenia pozwanego w (...) zostanie ustalona według kursu sprzedaży waluty, do której jest indeksowany kredyt, zatem kwotę wyrażoną w (...) można przeliczyć na (...). Skarżący zwrócił uwagę, iż po wypowiedzeniu umowy kredytu nie dokonywano już dziennych przeliczeń kredytu, bowiem mechanizm ten funkcjonował tylko w okresie obowiązywania umowy, zaś po jej wypowiedzeniu do spłaty pozostała kwota kredytu wyrażona w (...). W ocenie apelującego Sąd Okręgowy podjął zatem istotne ustalenia w sprawie sprzecznie z treścią zebranego materiału dowodowego.

Wnosił zatem skarżący o zmianę kwestionowanego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zwrot kosztów postępowania na swoją rzecz od pozwanego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwany nie zajął stanowiska odnośnie apelacji powoda.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie była uzasadniona.

W pierwszej kolejności wypada wskazać, iż ustalenia faktyczne w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sporu w niniejszej sprawie były dokonane przez Sąd Okręgowy prawidłowo, w oparciu o złożone do akt dokumenty, stosownie do ich treści, w znacznej mierze nadto stan faktyczny był między stornami bezsporny. Z tej przyczyny ustalenia te zostały przez Sąd Odwoławczy przyjęte za własne, bez konieczności ich ponownego przytaczania.

Zdaniem Sądu drugiej instancji nie doszło w niniejszej sprawie do zarzucanego w apelacji błędu w ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Nie miało także miejsca dokonanie ustaleń pozostających w sprzeczności z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Za niesłuszny wypadało uznać zarzut oparcia rozstrzygnięcia o postanowienia umowne, które przestały wiązać strony w związku z wypowiedzeniem umowy. Punktem wyjścia wszelkich rozważań dotyczących dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia winno być stwierdzenie, iż zgodnie z postanowieniami umowy kredytu zawartej przez (...) Bank SA w G. przez pozwanego w dniu 23 września 2005r. (§ (...)), udzielono mu kredytu w kwocie 242880zł.

Zobowiązanie pozwanego zostało zatem wyrażone w walucie (...), a jedynie jego saldo miało być przeliczane według kursu kupna (...), szczegółowo opisanego w § (...) umowy i następnie dziennie przeliczane na (...); dopuszcza taką możliwość regulacja art. 69 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy – prawo bankowe w zw. z art. 353⁽¹⁾ kc. Ratalna spłata kredytu wraz z odsetkami również miała odbywać się w(...).

Stosownie do zapisu § (...)ust. (...) umowy, jeżeli Bank wypowiedział umowę po wypłaceniu kredytu w całości lub w części, wówczas po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi Bankowi za okres korzystania z Kredytu i do zapłaty innych wymagalnych już należności Banku wynikających z umowy, w tym ewentualnych odsetek za opóźnienie.

Skoro powód udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 232880zł, zatem przedmiotem kredytu była oznaczona suma (...); brak jest podstaw do stwierdzenia, iż obecnie pozwany jest zobowiązany do zwrotu na rzecz powoda sumy (...). Stosownie wszak do regulacji art. 354 § 1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie przede wszystkim zgodnie z jego treścią (i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom).

Brak zatem w niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Apelacyjnego, podstaw do uznania za apelującym, iż zobowiązanie pozwanego po wypowiedzeniu umowy przez powoda, winno być spełnione bezpośrednio w (...), nie zaś w (...).

Nie przemawia za tym żadne z postanowień umownych, a i nie sposób wyinterpretować takiej reguły z przywołanego przez skarżącego zapisu w oświadczeniu pozwanego o poddaniu się egzekucji należności wynikających z umowy z 23 września 2005r. W tym wypadku także bowiem zadłużenie pozwanego wyrażone jest w (...), a jedynie jego wysokość podlega indeksacji we wskazany sposób, w odniesieniu do kursu (...).

Wypadało więc uznać, iż wypowiedzenie umowy w uwagi na brak realizacji jej postanowień przez pozwanego, nie zmieniło treści jego zobowiązania wobec powoda, także w zakresie wyrażenia go w dotychczasowej, określonej umownie walucie, czyli (...). Zaznaczyć w tym miejscu wypada, iż umowa z 23 września 2005r. była typową umową dotyczącą kredytu opiewającego na określoną kwotę wyrażoną w (...) i w tej walucie spłacanego, jednakże po obliczeniu kwoty miesięcznej raty według kursu (...) do (...), dopuszczalną i ważną pod względem prawnym, choć niosącą ze sobą znaczne ryzyko dla obu stron (tak: wyroki Sądu Najwyższego: z 24 maja r., II CSK 429/11, Lex 1243007, z 8 września 2016r., II CSK 750/15, niepubl., wraz z uzasadnieniami). Zważył nadto Sąd Apelacyjny, iż waluta w postaci (...) służy w tym wypadku jedynie celowi przeliczenia wysokości zobowiązania pozwanego, nie stanowi jednak waluty wyrażającej jego zobowiązanie, które powinno być spełnione w (...) (por.: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2016r., I CSK 1049/14), również po wypowiedzeniu umowy przez powoda.

Zdaniem Sądu Odwoławczego brak jest uzasadnionych podstaw dla przyjęcia, iż w wyniku wypowiedzenia umowy zobowiązanie pozwanego względem powoda winno zostać wyrażone w (...) i w tej walucie spełnione, jak domagano się tego w pozwie.

W świetle powyższych rozważań należało uznać zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego za trafne, zaś żaden z zarzutów podnoszonych w apelacji, ani też uwzględnianych z urzędu, nie był w stanie go wzruszyć.

Z tych przyczyn oddalono bezzasadną apelację powoda na mocy art. 385 kpc.

SSO del. Lucyna Morys – Magiera SSA Ewa Tkocz SSA Piotr Wójtowicz